

PRILOGA III – FINANČNA IN POGODBENA PRAVILA

Kazalo

I. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA PRORAČUNSKÉ KATEGORIJE NA PODLAGI PRISPEVKOV NA ENOTO	2
II. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA PRORAČUNSKÉ KATEGORIJE NA PODLAGI POVRAČILA DEJANSKO NASTALIH STROŠKOV	8
III. POGOJI ZA UPRAVIČENOST AKTIVNOSTI PROJEKTA.....	10
IV. KONČNO POROČILO	11
V. ZNIŽANJE NEPOVRATNIH SREDSTEV ZARADI SLABEGA ALI DELNEGA IZVAJANJA ALI IZVAJANJA Z ZAMUDO	11
VI. SPREMEMBE NEPOVRATNIH SREDSTEV	13
VII. PREVERJANJA UPRAVIČENCA DO NEPOVRATNIH SREDSTEV IN PREDLOŽITEV DOKAZIL.....	13

I. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA PRORAČUNSKE KATEGORIJE NA PODLAGI PRISPEVKOV NA ENOTO

I.1 Pogoji za upravičenost prispevkov na enoto

Kadar so nepovratna sredstva v obliki prispevka na enoto, mora število enot izpolnjevati naslednje pogoje:

- enote morajo biti dejansko uporabljene ali proizvedene v obdobju, določenem v členu I.2.2 Posebnih pogojev;
- enote morajo biti potrebne za izvajanje projekta ali proizvedene v njegovem okviru in
- število enot mora biti določljivo in preverljivo, zlasti pa podprto z evidencami in dokazili, opredeljenimi v tej prilogi.

I.2 Izračun in dokazila za prispevke na enoto

A. Potni stroški

Stroški udeležencev za pot iz njihovega kraja izvora v kraj izvajanja aktivnosti in nazaj.

Kraj izvora se praviloma razume kot kraj prebivališča udeleženca, kraj izvajanja pa kot kraj, v katerem se nahaja gostiteljska organizacija. Če se sporoči drug kraj izvora ali izvajanja, mora upravičenec navesti razlog za to spremembo.

Če se pot ni opravila ali se je financirala iz drugih virov EU, ne iz programa Evropska solidarnostna enota (npr. udeleženec je že v kraju izvajanja zaradi druge aktivnosti, ki se ne financira na podlagi Sporazuma), mora upravičenec za vsako zadevno mobilnost to ustrezno sporočiti v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje. V tem primeru se nepovratna sredstva za potne stroške ne dodelijo.

- (a) Izračun zneska nepovratnih sredstev za potne stroške: znesek nepovratnih sredstev se izračuna tako, da se število udeležencev, vključno s spremljevalci, na razpon razdalje poti pomnoži s prispevkom na enoto, ki se uporablja za zadevni razpon razdalje poti in vrsto potovanja (standardno ali zeleno), kakor je določeno v Prilogi IV k Sporazumu. Prispevek na enoto na razpon razdalje poti predstavlja znesek nepovratnih sredstev za povratno pot med krajem odhoda in krajem prihoda. V primeru zelenih načinov prevoza (vlak, avtobus, avtomobil v souporabi, plovilo) se uporabljajo prispevki na enoto za zeleno potovanje, sicer pa prispevki na enoto za standardno potovanje.

Za določitev ustreznega razpona razdalje poti mora upravičenec navesti razdaljo enosmerne poti, ki jo izračuna s spletnim kalkulatorjem razdalje, ki je na voljo na spletišču Komisije:

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl.

Upravičenec v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje izračuna zneske nepovratnih sredstev za pot na podlagi veljavnih stopenj prispevka na enoto.

(b) Sprožilni dogodek: dogodek, ki je pogoj za upravičenost do nepovratnih sredstev, je, da se je udeleženec dejansko udeležil aktivnosti.

(c) Dokazila

Dokazilo o udeležbi v aktivnosti v obliki izjave, ki jo podpišeta udeleženec in gostiteljska organizacija in v kateri so navedeni ime udeleženca, namen aktivnosti, kraj izvajanja ter začetni in končni datum.

Poleg tega se v primeru uporabe trajnostnih prevoznih sredstev (zeleno potovanje) kot dokazilo uporablja častna izjava, ki jo podpišeta oseba, ki prejme nepovratna sredstva za potne stroške, in organizacija pošiljateljica. Udeležence je treba obvestiti, da morajo hraniti dokazila o potovanju (vozovnice) in jih na zahtevo predložiti upravičencu.

(d) Poročanje: upravičenec mora v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje poročati o vseh aktivnostih, izvedenih v okviru projekta.

B. Žepnina

(a) Izračun zneska nepovratnih sredstev: znesek nepovratnih sredstev se izračuna tako, da se število dni na udeleženca pomnoži s prispevkom na enoto na dan, ki se uporablja za zadevno državo gostiteljico, kakor je določen v Prilogi IV k Sporazumu. Izračun lahko vključuje en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej (po potrebi) ter največ štiri dodatne dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje. Izračun ne sme vključevati spremljevalcev.

- Če se bivanje prekine, se obdobje prekinitve ne upošteva pri izračunu žepnine. V primeru prekinitve zaradi višje sile se udeležencu lahko dovoli nadaljevanje aktivnosti po prekinitvi (če to omogočajo pogoji iz tega sporazuma).
- Če udeleženec odpove sporazum z upravičencem zaradi višje sile, mora biti udeleženec upravičen do prejema zneska nepovratnih sredstev, ki ustreza vsaj

dejanskemu trajanju obdobja aktivnosti. Preostala sredstva je treba vrniti upravičencu, razen če sta se stranki dogovorili drugače.

(b) Sprožilni dogodek: dogodek, ki je pogoj za upravičenost do nepovratnih sredstev, je, da se je udeleženec za določeno obdobje dejansko udeležil aktivnosti.

(c) Dokazila:

Dokazilo o udeležbi v aktivnosti v obliki izjave, ki jo podpišeta udeleženec in gostiteljska organizacija in v kateri so navedeni ime udeleženca, namen aktivnosti, kraj izvajanja ter začetni in končni datum.

Dokazilo o plačilu celotnega zneska žepnine, ki ga upravičenec plača udeležencu, v obliki dokazila o nakazilu na bančni račun udeleženca ali potrdila, ki ga podpiše udeleženec.

(d) Poročanje:

— Udeleženci morajo predložiti povratne informacije v smislu stvarnih informacij in ocene obdobja aktivnosti ter njene priprave in nadaljnega spremljanja. Udeleženci morajo pri predložitvi povratnih informacij uporabiti standardni spletni vprašalnik, ki ga zagotavlja Evropska komisija (poročilo udeleženca).

— Upravičenec mora v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje poročati o vseh aktivnostih, izvedenih v okviru projekta.

— Če je trajanje aktivnosti daljše od trajanja, navedenega v sporazumu z udeležencem, mora upravičenec spremeniti sporazum, da se upošteva daljše trajanje, če to omogoča preostali znesek nepovratnih sredstev. V takih primerih mora upravičenec v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje navesti novi začetni in končni datum v skladu z odobreno spremembo.

C1. Stroški vodenja

(a) Izračun zneska nepovratnih sredstev: znesek nepovratnih sredstev se izračuna tako, da se število skupinskih prostovoljskih aktivnosti in/ali število udeležencev (brez spremljevalcev) v individualnih prostovoljskih aktivnostih pomnoži s prispevkom na enoto, ki se uporablja in za katerega velja zgornja meja, kakor je določen v Prilogi IV k Sporazumu.

- (b) Sprožilni dogodek: dogodek, ki je pogoj za upravičenost do nepovratnih sredstev, je, da upravičenec izvaja aktivnosti projekta v skladu z vlogo za nepovratna sredstva in odobritvijo nacionalne agencije.
- (c) Dokazila: dokazilo o izvedenih aktivnostih se zagotovi v obliki opisa teh aktivnosti v končnem poročilu.
- (d) Poročanje: upravičenec mora v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje poročati o vseh aktivnostih, izvedenih v okviru projekta.

C2. Organizacijska podpora

- (a) Izračun zneska nepovratnih sredstev: znesek nepovratnih sredstev se izračuna tako, da se število dni na udeleženca pomnoži s prispevkom na enoto na dan, ki se uporablja za zadevno državo gostiteljico, kakor je določen v Prilogi IV k Sporazumu. Izračun lahko vključuje en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej (po potrebi) ter največ štiri dodatne dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje. Izračun lahko vključuje spremljevalce.

Osebe, ki sodelujejo pri pripravljanih obiskih, se ne upoštevajo pri izračunu nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo (za pripravljane obiske so na voljo posebna sredstva).

- (b) Sprožilni dogodek: dogodek, ki je pogoj za upravičenost do nepovratnih sredstev, je, da se je udeleženec dejansko udeležil aktivnosti.
- (c) Dokazila:
  - dokazilo o udeležbi v aktivnosti v obliki izjave, ki jo podpišeta udeleženec in gostiteljska organizacija in v kateri so navedeni ime udeleženca, namen aktivnosti, kraj izvajanja ter začetni in končni datum.
- (d) Poročanje:
  - Upravičenec mora v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje poročati o vseh aktivnostih, izvedenih v okviru projekta.
  - Udeleženci aktivnosti morajo predložiti povratne informacije v smislu stvarnih informacij in ocene obdobja aktivnosti ter njene priprave in nadaljnega spremljanja. Udeleženci morajo pri predložitvi povratnih informacij uporabiti standardni spletni vprašalnik, ki ga zagotavlja Evropska komisija (poročilo udeleženca).

D. Podpora za vključevanje

- (a) Izračun zneska nepovratnih sredstev: znesek nepovratnih sredstev se izračuna tako, da se število dni aktivnosti vsakega udeleženca z manj priložnostmi pomnoži s prispevkom na enoto, ki se uporablja za zadevno državo gostiteljico, kakor je določen v Prilogi IV k Sporazumu. Izračun lahko vključuje en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter največ štiri dodatne dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje. Izračun ne sme vključevati spremljevalcev.
- (b) Sprožilni dogodek: dogodek, ki je pogoj za upravičenost do nepovratnih sredstev, je, da se je udeleženec, ki je mlada oseba z manj priložnostmi, dejansko udeležil aktivnosti.
- (c) Dokazila: zahteva se dokazilo o izvedenih dodatnih ukrepih in aktivnostih, namenjenih spodbujanju socialnega vključevanja, v obliki opisa teh ukrepov v končnem poročilu. Dokazilo o udeležbi v aktivnosti v obliki izjave, ki jo podpišeta udeleženec in gostiteljska organizacija in v kateri so navedeni ime udeleženca, gostiteljska organizacija, namen aktivnosti, kraj izvajanja ter začetni in končni datum. Izjava bi morala vsebovati tudi sklic na dodatno podporo, ki jo je prejel udeleženec.
- (d) Poročanje:
- Upravičenec mora v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje poročati o vseh aktivnostih, izvedenih v okviru projekta.
  - Upravičenec mora v orodju Evropske solidarnostne enote za poročanje in upravljanje zlasti poročati o ovirah, s katerimi se sooča udeleženec, ter dodatnih ukrepih in aktivnostih, izvedenih z namenom spodbujanja njegove udeležbe.

E. Pripravljalni obiski

- (a) Izračun zneska nepovratnih sredstev: znesek nepovratnih sredstev se izračuna tako, da se skupno število oseb, udeleženi v pripravljajalnih obiskih, pomnoži s prispevkom na enoto, ki se uporablja, kakor je določen v Prilogi IV k Sporazumu in v okviru mej, določenih v Vodniku po Evropski solidarnostni enoti.
- (b) Sprožilni dogodek: dogodek, ki je pogoj za upravičenost do nepovratnih sredstev, je, da se je oseba dejansko udeležila pripravljajalnega obiska.

Dokazila: dokazilo o udeležbi v pripravljajalnem obisku v obliki agende in izjave, ki jo podpišeta udeleženec in gostiteljska organizacija ter v kateri so navedeni ime osebe in namen aktivnosti.

F1. Spletna jezikovna podpora (OLS)

- Upravičenec mora zagotoviti, da se vsem upravičenim udeležencem (čim prej po tem, ko so bili izbrani za aktivnost) podeli dostop do spletne jezikovne podpore.
- Udeleženci se lahko udeležijo toliko jezikovnih tečajev (in opravijo toliko ocen), kolikor želijo, v izbranih jezikih, ki so na voljo v orodju spletne jezikovne podpore.
- Jezikovne tečaje v okviru spletne jezikovne podpore je treba uporabiti v obdobju med podelitvijo dostopa do spletne jezikovne podpore in koncem aktivnosti.
- Upravičenec mora spremljati uporabo spletne jezikovne podpore s strani udeleženca na podlagi informacij iz povezanega orodja za upravljanje.
- Upravičenec si mora kar najbolj prizadevati zagotoviti, da izbrani udeleženci aktivno uporabljajo vse dostope do spletne jezikovne podpore (to vključuje tako ocene kot tečaje).
- Udeleženci se s podpisom sporazuma o aktivnosti zavežejo, da bodo učenju jezikov namenili ustrezno pozornost ter pred (in po potrebi med) mobilnostjo, če jim je odobrena, opravili oceno znanja jezika in se udeležili tečajev v okviru spletne jezikovne podpore.
- Upravičenec mora ravnati v skladu s smernicami za uporabo spletne jezikovne podpore, ki jih zagotovijo izvajalci storitve spletne jezikovne podpore.
- Upravičenec mora o številu uporabljenih ocen znanja jezika in jezikovnih tečajev poročati v poročilih.
- Če v času končnega poročanja upravičenca številni dostopi do spletne jezikovne podpore niso uporabljeni, se nacionalna agencija lahko odloči, da bo to upoštevala pri oceni rezultatov projekta v zvezi z upravičencem.

F2. Podpora pri učenju jezikov

(Pomembno: Velja samo za projekte prostovoljstva, če zadevajo aktivnosti, ki trajajo 60 dni ali več.)

Za čezmejne aktivnosti so ti stroški na enoto upravičeni zgolj za jezike in/ali stopnje, ki niso na voljo v okviru spletne jezikovne podpore.

- (a) Izračun zneska nepovratnih sredstev: znesek nepovratnih sredstev se izračuna tako, da se skupno število udeležencev, ki so deležni jezikovne podpore, pomnoži s

prispevkom na enoto, kakor je določen v Prilogi IV k Sporazumu. Udeleženci, ki so prejeli spletno jezikovno podporo, so izključeni iz tega izračuna.

- (b) Sprožilni dogodek: dogodek, ki je pogoj za upravičenost do nepovratnih sredstev, je, da se je udeleženec dejansko udeležil jezikovne priprave v jeziku poučevanja ali dela.
- (c) Dokazila:
  - dokazilo o udeležbi na jezikovnih tečajih v obliki izjave, ki jo podpiše izvajalec tečaja in v kateri so navedeni ime udeleženca, poučevani jezik ter oblika in trajanje izvedenih tečajev, ali
  - račun za nakup učnega gradiva, na katerem so navedeni zadevni jezik, ime in naslov organa, ki je izdal račun, znesek in valuta ter datum računa, ali
  - če jezikovno usposabljanje zagotovi neposredno upravičenec: izjava, ki jo podpiše in datira upravičenec, ki izvede usposabljanje, in v kateri so navedeni ime udeleženca, poučevani jezik ter oblika in trajanje izvedenega jezikovnega usposabljanja.

II. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO ZA PRORAČUNSKE KATEGORIJE NA PODLAGI POVRAČILA DEJANSKO NASTALIH STROŠKOV

II.1. Pogoji za povračilo dejanskih stroškov

Kadar so nepovratna sredstva v obliki povračila dejanskih stroškov, morajo veljati naslednji pogoji:

- (a) so stroški, ki jih je imel upravičenec;
- (b) nastali so v obdobju iz člena I.2.2;
- (c) navedeni so v oceni proračuna iz Priloge II ali so upravičeni zaradi proračunskih prerazporeditev v skladu s členom I.3.3;
- (d) nastanejo v zvezi s projektom, kot je opisano v Prilogi II, in so potrebni za njegovo izvajanje;
- (e) so določljivi in preverljivi ter zlasti evidentirani v računovodskih evidencah upravičenca in določeni v skladu z računovodskimi standardi, ki se uporabljajo v

- državi, kjer ima upravičenec sedež, in v skladu z njegovo običajno prakso stroškovnega računovodstva;
- (f) ustrezajo zahtevam davčne in socialne zakonodaje, ki se uporablja;
  - (g) so smotni, utemeljeni in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja, zlasti glede gospodarnosti in učinkovitosti;
  - (h) niso kriti v obliki prispevka na enoto, kakor je določen v oddelku I te priloge.

II.2. Izračun dejanskih stroškov

A. Izredni stroški

- (a) Izračun zneska nepovratnih sredstev: nepovratna sredstva so povračilo 80 % upravičenih stroškov za finančno jamstvo, 80 % upravičenih stroškov za visoke potne stroške upravičenih udeležencev ter 100 % upravičenih stroškov, ki so dejansko nastali zaradi udeležbe mladih z manj priložnostmi, za stroške, povezane z okrepljenim mentorstvom, stroške, povezane z vizumom, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška potrdila itd.
- (b) Upravičeni stroški:
  - stroški, povezani s finančnim jamstvom, ki ga predloži upravičenec, kadar tako jamstvo zahteva nacionalna agencija, kakor je določeno v členu I.4.2 Sporazuma;
  - stroški najvarčnejšega, a tudi najučinkovitejšega načina potovanja, za upravičene udeležence, za katere običajno pravilo financiranja ne krije vsaj 70 % upravičenih stroškov. Izredni stroški za drago potovanje nadomeščajo ločena nepovratna sredstva za potne stroške;
  - stroški, ki jih imajo organizacije s podporo udeležbe mladih z manj priložnostmi ali s posebnimi potrebami pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge udeležence, povezani z:
    - razumnimi prilagoditvami ali naložbami v fizična sredstva;
    - okrepljenim mentorstvom, tj. pripravo, izvedbo in spremljanjem prilagojenih aktivnosti. Udeleženci morajo dokazati, da standardno financiranje (stroški na enoto „podpore za vključevanje“ na dan na udeleženca) ne krije vsaj 80 % stroškov, nastalih zaradi okrepljenega mentorstva. Če so dodeljena, sredstva za izredne stroške za podporo udeležbe mladih z manj priložnostmi nadomeščajo nepovratna sredstva za podporo za vključevanje;
  - stroški, povezani z osebnim zavarovanjem za aktivnosti znotraj države;

- priznavanje akademskih in/ali poklicnih kvalifikacij (npr. overjene kopije, prevodi, upravni postopki, preskusi usposobljenosti itd.).
- vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala, stroški zahtev glede preverjanja.

(c) Dokazila:

- dokazilo o stroških finančnega jamstva, ki ga izda organ, ki je upravičencu zagotovil jamstvo, in na katerem so navedeni ime in naslov organa, ki je izdal finančno jamstvo, znesek in valuta stroškov jamstva ter datum in podpis pravnega zastopnika organa, ki je izdal jamstvo;
- v primeru potnih stroškov: dokazilo o plačilu povezanih stroškov na podlagi računov, na katerih so navedeni ime in naslov organa, ki je izdal račun, znesek in valuta, datum računa in potek poti;
- v primeru stroškov za podporo udeležbe mladih z manj priložnostmi: dokazilo o plačilu povezanih stroškov na podlagi računov, na katerih so navedeni ime in naslov organa, ki je izdal račun, znesek in valuta ter datum računa;
- v primeru stroškov, povezanih z vizumi, dovoljenji za prebivanje in cepljenji, ter drugih navedenih stroškov: dokazilo o plačilu na podlagi računov, na katerih so navedeni ime in naslov organa, ki je izdal račun, znesek in valuta ter datum računa.

(a) Poročanje:

- za neposredne stroške: upravičenec mora za vsako stroškovno postavko v tej proračunski kategoriji navesti vrsto stroškov in dejanski znesek nastalih stroškov;
- za posredne stroške: poročanje ni potrebno.

III. POGOJI ZA UPRAVIČENOST AKTIVNOSTI PROJEKTA

- a) Upravičenec mora zagotoviti, da so aktivnosti projekta, za katere so bila dodeljena nepovratna sredstva, upravičene v skladu s pravili iz Vodnika po Evropski solidarnostni enoti.
- b) Čas poti se ne upošteva pri ugotavljanju skladnosti z minimalnim upravičenim trajanjem aktivnosti mobilnosti, določenim v Vodniku po Evropski solidarnostni enoti.

- c) Aktivnosti, ki niso v skladu s pravili iz Vodnika po Evropski solidarnostni enoti (kakor so dopolnjena s pravili iz te priloge), mora nacionalna agencija razglasiti za neupravičene, zneske nepovratnih sredstev za zadevne aktivnosti pa je treba v celoti izterjati. Izterjava mora zajeti vse proračunske kategorije, za katere so bila dodeljena nepovratna sredstva v zvezi z aktivnostjo, ki je razglašena za neupravičeno.
- d) Upravičeno minimalno trajanje aktivnosti iz Vodnika po Evropski solidarnostni enoti je minimalno trajanje aktivnosti brez časa, porabljenega za pot.
- e) Kar zadeva stroške, ki nastanejo v povezavi s pripravljalnimi obiski (kjer je to ustrezno) udeležencem, ki se nato ne udeležijo individualnih prostovoljskih aktivnosti ali skupinskih prostovoljskih aktivnosti, upravičenec nacionalni agenciji predloži obrazložitev, v kateri pojasni razloge za neizvedbo aktivnosti, povezanih z zadevnimi mladimi udeleženci. Na podlagi te obrazložitve lahko nacionalna agencija tak zahtevek odobri.

IV. KONČNO POROČILO

Končno poročilo se oceni v povezavi s poročili udeležencev in drugo projektno dokumentacijo, ki se zahteva v skladu s tem sporazumom o nepovratnih sredstvih in standardi kakovosti Evropske solidarnostne enote. Oceni se s skupno največ 100 točkami. S skupnim sklopom meril za ocenjevanje se bo določilo, v kolikšni meri je bil projekt izveden v skladu s cilji iz Priloge II k temu sporazumu in standardi kakovosti Evropske solidarnostne enote.

Upravičenec mora končno poročilo predložiti po datumu zaključka projekta. Predčasno predložena končna poročila se lahko obravnavajo kot zahteva za predčasno odpoved sporazuma o nepovratnih sredstvih in lahko privedejo do nižje ocene.

V. ZNIŽANJE NEPOVRATNIH SREDSTEV ZARADI SLABEGA ALI DELNEGA IZVAJANJA ALI IZVAJANJA Z ZAMUDO

Nacionalna agencija lahko na podlagi končnega poročila, ki ga predloži upravičenec (vključno s poročili posameznih udeležencev, ki so sodelovali v aktivnostih), ugotovi, da je projekt izveden slabo, delno ali z zamudo.

Nacionalna agencija lahko poleg tega upošteva tudi informacije, ki jih prejme iz katerega koli drugega ustreznega vira in ki potrjujejo, da projekt ni izveden v skladu s pogodbenimi določbami. Drugi viri informacij lahko vključujejo nadzorne obiske, poročila v zvezi z

znakom kakovosti, preglede dokumentacije ali preglede na kraju samem, ki jih izvede nacionalna agencija.

Končno poročilo se oceni na podlagi meril kakovosti, na podlagi katerih lahko prejme največ 100 točk. Če končno poročilo skupno prejme manj kot 50 točk, lahko nacionalna agencija zniža končni znesek nepovratnih sredstev zaradi slabega ali delnega izvajanja ukrepa ali izvajanja ukrepa z zamudo, čeprav so bile vse sporočene aktivnosti upravičene in so se dejansko izvedle.

Če nacionalna agencija meni, da projekt ni izveden v skladu z zavezo kakovosti, ki jo je sprejel upravičenec, lahko poleg ali namesto tega začne postopek opazovanja ter od upravičenca zahteva, naj do dogovorjenega roka pripravi in izvede akcijski načrt in tako izpolni veljavne zahteve. Če upravičenec akcijskega načrta do roka ne izvede zadovoljivo, mu lahko nacionalna agencija začasno ali dokončno odvzame znak kakovosti.

Končno poročilo se oceni v povezavi s poročili udeležencev na podlagi skupnega sklopa meril kakovosti, ki se osredotočajo na naslednje postavke:

- v kolikšni meri je bil ukrep izveden v skladu z odobreno vlogo za nepovratna sredstva (vrsta in število aktivnosti, število udeležencev, prednostne naloge politike);
- kakovost učnih izidov in ureditev za priznavanje/vrednotenje učnih izidov udeležencev;
- učinek na ciljne skupine, udeležence in sodelujoče organizacije;
- kakovost praktičnih ureditev za podporo aktivnosti z vidika priprave in spremljanja udeležencev in njihove podpore med aktivnostjo;
- v kolikšni meri so bili zneski nepovratnih sredstev, namenjeni udeležencem, nakazani udeležencem v skladu s pogodbenimi določbami iz sporazuma med zadevnim upravičencem in udeležencem na podlagi predlog iz Priloge V k Sporazumu.

Znižanje nepovratnih sredstev zaradi slabega ali delnega izvajanja ali izvajanja z zamudo se lahko uporabi za končni znesek organizacijske podpore in lahko znaša:

- 25 %, če končno poročilo prejme najmanj 40 točk in manj kot 50 točk;
- 50 %, če končno poročilo prejme najmanj 25 točk in manj kot 40 točk;

- 75 %, če končno poročilo prejme manj kot 25 točk.

Nacionalna agencija lahko poleg tega končni znesek nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo zniža za do 100 %, če ocena končnega poročila, nadzorni obisk ali pregled na kraju samem pokaže, da standardi kakovosti Evropske solidarnostne enote niso bili upoštevani.

VI. SPREMEMBE NEPOVRATNIH SREDSTEV

Skupni najvišji znesek nepovratnih sredstev iz člena I.3.1 se lahko zviša s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, kot sledi:

upravičenec lahko do izteka 12 mesecev od začetka projekta predloži utemeljene zahteve za dodatna sredstva za izredne stroške, če teh dodatnih stroškov ni mogoče kriti s prerazporeditvijo sredstev v okviru obstoječega zneska nepovratnih sredstev, ne da bi to negativno vplivalo na doseganje ciljev iz Priloge II.

Nacionalna agencija bo take zahteve obravnavala, če bodo za ta namen na voljo razpoložljiva sredstva. Če je zahtevka za dodatna sredstva odobren, nacionalna agencija oceni, ali je treba spremembo za dodatna sredstva izvesti takoj ali pozneje.

Nacionalna agencija oceno izvede na podlagi zneska predhodnega financiranja, ki je bil upravičencu že izplačan, zneska zaprosenih dodatnih sredstev in narave stroškov, ki naj bi se odobrili. Nacionalna agencija zahtevano spremembo izda kot nujno, če mora upravičenec upoštevati pravila o zagotavljanju podpore za vključevanje, kot je določeno v Posebnih pogojih.

VII. PREVERJANJA UPRAVIČENCA DO NEPOVRATNIH SREDSTEV IN PREDLOŽITEV DOKAZIL

V skladu s členom II.27 Priloge I k Sporazumu se lahko pri upravičencu izvedejo preverjanja in revizije v zvezi s Sporazumom. Namen preverjanj in revizij je prepričati se, ali je upravičenec nepovratna sredstva upravljal ob upoštevanju pravil iz Sporazuma, da se določi končni znesek nepovratnih sredstev, do katerega je upravičen upravičenec.

Preverjanje končnega poročila je treba izvesti za vse projekte. Poleg tega se lahko za projekt izvede dodaten podroben pregled projektne dokumentacije ali pregled na kraju

samem, če je sporazum za projekt vključen v vzorec nacionalne agencije, ki ga zahteva Evropska komisija, ali če ga je nacionalna agencija izbrala za usmerjeno preverjanje na podlagi ocene tveganja.

Za preverjanje končnega poročila in preverjanje dokumentacije mora upravičenec nacionalni agenciji predložiti fizične ali elektronske kopije dokazil iz oddelka I.2, razen če nacionalna agencija zahteva predložitev izvornikov. Nacionalna agencija mora izvornike dokazil po analizi vrniti upravičencu. Če upravičenec ni zakonito pooblaščen za pošiljanje izvornikov dokumentov za preverjanje končnega poročila ali dokumentacije, se lahko namesto tega pošlje kopija dokazil.

Nacionalna agencija lahko od upravičenca za katero koli vrsto preverjanja zahteva, da predloži dodatna dokazila ali dokaze, ki se običajno zahtevajo za drugo vrsto preverjanja, kot je določeno v členu II.27 Splošnih pogojev.

Različna preverjanja morajo vključevati:

a) Preverjanje končnega poročila

Preverjanje končnega poročila se izvede v fazi končnega poročanja v prostorih nacionalne agencije, da se določi končni znesek nepovratnih sredstev, do katerega je upravičen upravičenec.

Končno poročilo, ki ga upravičenec predloži nacionalni agenciji, mora vsebovati naslednje informacije:

- prispevki na enoto, porabljeni za proračunske kategorije:
  - podpora za potne stroške,
  - organizacijska podpora,
  - stroški vodenja projekta,
  - podpora za vključevanje,
  - žepnina,
  - podpora pri učenju jezikov,
  - stroški inštruiranja,
  - pripravljalni obisk,

- dejansko nastali stroški za proračunske kategorije:
  - izredni stroški.

b) Podroben pregled projektne dokumentacije

Podroben pregled projektne dokumentacije je poglobljeno preverjanje dokazil v prostorih nacionalne agencije, ki se lahko izvede v fazi končnega poročanja ali po njej. Upravičenec mora na zahtevo nacionalni agenciji predložiti dokazila za vse proračunske kategorije.

c) Pregledi na kraju samem

Preglede na kraju samem izvede nacionalna agencija v prostorih upravičenca ali drugih prostorih, relevantnih za izvajanje projekta. Upravičenec mora med pregledi na kraju samem nacionalni agenciji dati na voljo v pregled izvornike dokazil za vse proračunske kategorije in ji omogočiti dostop do evidentiranih stroškov projekta v svojih računovodskih izkazih.

Pregledi na kraju samem lahko potekajo v naslednjih oblikah:

- **pregled na kraju samem med izvajanjem projekta:** ta pregled se izvede med izvajanjem projekta, da lahko nacionalna agencija neposredno preveri dejansko stanje in upravičenost vseh aktivnosti in udeležencev projekta;
- **pregled na kraju samem po zaključku projekta:** ta pregled se izvede po koncu projekta in običajno po preverjanju končnega poročila.

Upravičenec mora nacionalni agenciji poleg vseh dokazil zagotoviti tudi dostop do evidenc stroškov projekta v svojih računovodskih izkazih.

– *Preverjanje sistemov*

Preverjanje sistemov se opravi, da se ugotovita sistem upravičenca za vlaganje rednih zahtevkov za nepovratna sredstva v okviru programa in njegova skladnost z zavezami, prevzetimi na podlagi znaka kakovosti. Preverjanje sistemov se izvede, da se ugotovi skladnost upravičenca s standardi za izvajanje, h katerim se je zavezal v okviru Evropske solidarnostne enote. Upravičenec mora nacionalni agenciji omogočiti, da preveri dejansko stanje in upravičenost vseh aktivnosti in udeležencev projekta z vsemi dokumentarnimi sredstvi, vključno z video in fotografsko evidenco izvedenih aktivnosti, da se prepreči dvojno financiranje ali druge nepravilnosti.